

Wat is nodig agrarisch natuur- en landschapsbeheer nog meer in te zetten als biodiversiteitsversneller?

Evelien Verbij – directeur BoerenNatuur - 21 november 2023

boerennatuur

Wat motiveert mij elke dag me in te zetten voor onze boerennatuur?

boerennatuur

Boeren willen wel extensiveren, maar geen wenkend perspectief....

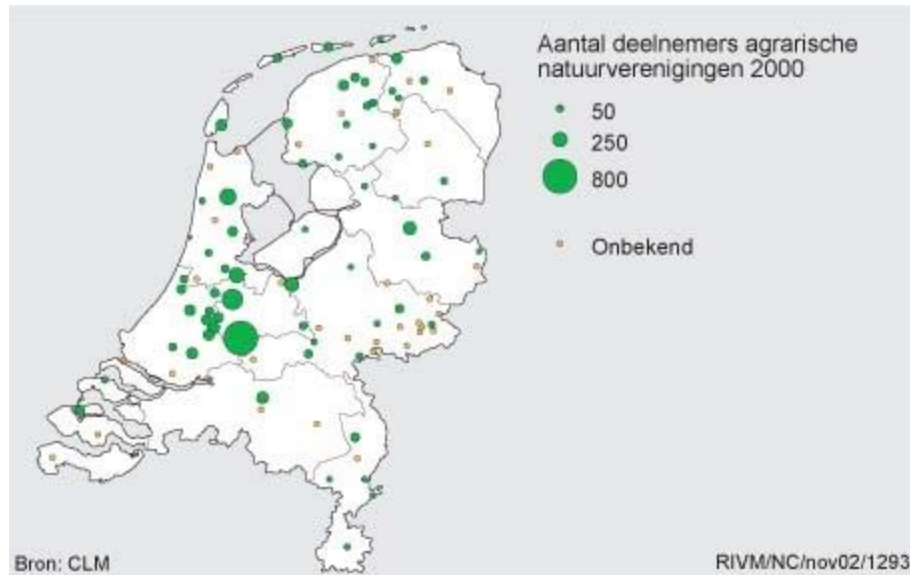
- Maatschappij vol van landbouwtransitie, extensivering, dierenwelzijn, etc.
- Ondertussen zet overheid in op uitkoop en zet niet door op beleid extensiveren
- En markt blijft grotendeels inzetten op intensiveren en minimaal op belonen voor natuur, want daar betaalt de markt niet voor.

Dus wat moet je als boer die wel wil?

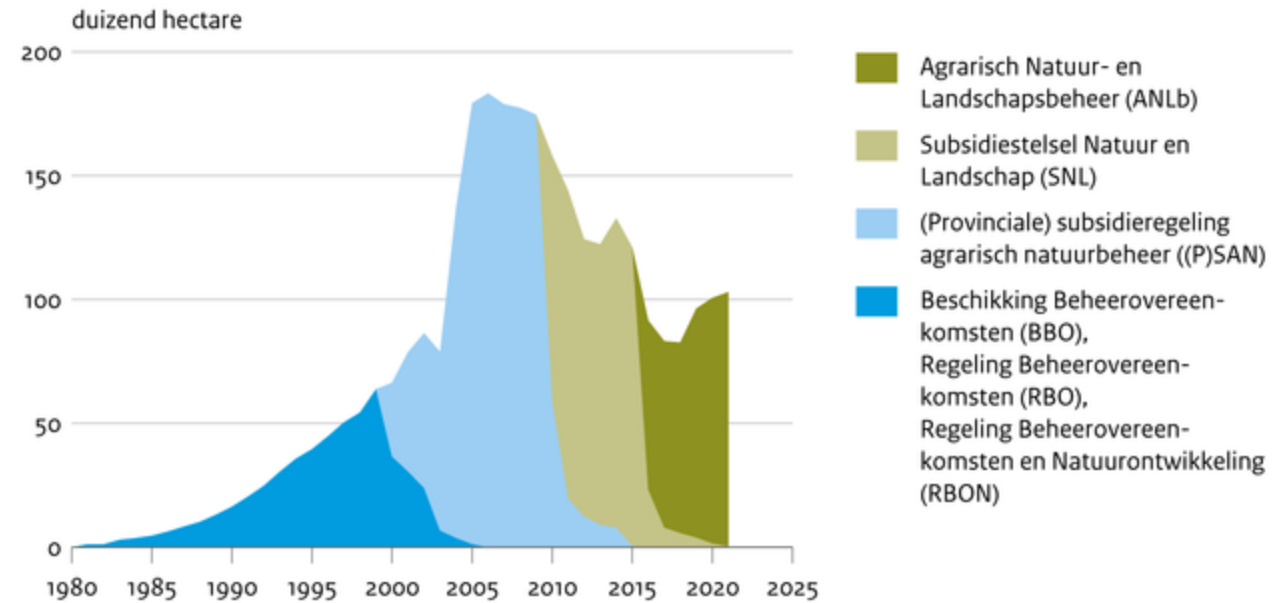

Waar komen we vandaan met het agrarisch natuurbeheer?

Relatienota (1975) “*scheppen mogelijkheden om natuur en landschap in waardevolle agrarische cultuurlandschappen te beschermen met inachtneming van de belangen van de betrokken agrariër*”

Areaal agrarisch natuurbeheer per regeling

Bron: RVO

WUR/dec22
www.clo.nl/nl131711

Waar staan we nu met agrarisch natuur- en landschapsbeheer?

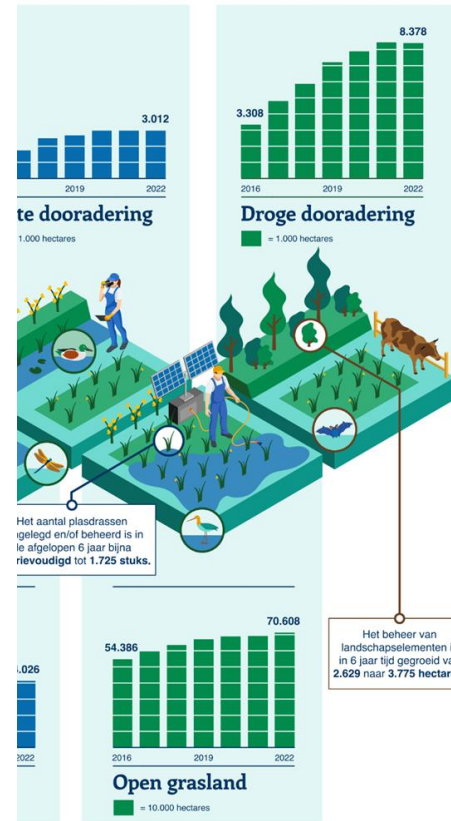
Provinciegrenzen

1 Collectief Groningen West	16 Achterhoek	31 Albla
2 Midden-Groningen	17 Rivierenland	32 Hoek
3 ANOG	18 Veluwe	33 Zuidl
4 Agrarische Natuur Drenthe	19 Noord Holland Zuid	34 Collé
5 Waddenvogels	20 Water, Land en Dijken	35 West
6 Waadrane	21 Hollands Noorden	36 Oost
7 Westergo	22 De Liefuw	37 Midc
8 Sudwestkust	23 Collectief Utrecht Oost	38 Poldi
9 It Lege Midden	24 Collectief Eemland	39 Natu
10 ELAN	25 Rijn Vecht en Venen	40 Delt
11 Noardlike Fryske Walden	26 ANV Lopikerwaard	
12 Flevolands Agrarisch Collectief	27 Rijn & Gouwe Wiericke	
13 Noordwest Overijssel	28 De Groene Klaver	
14 Midden Overijssel	29 De Hollandse Venen	
15 Noordoost Twente	30 Krimpenerwaard	

Beheer 2016 - 2022

BOERENNATUUR

Bron RVO en BoerenNatuur SCAN-ICT
Ontwerp Kato Snow Design

Kan het huidige ANLb een rol vervullen als biodiversiteitsversneller?

ANLb nooit ontwikkeld als verdienmodel voor extensivering:

- ANLb grotendeels gefinancierd vanuit het Gemeenschappelijk **LANDBOUW** beleid
- Dus vandaar: hoofdactiviteit is landbouw en ANLb aan de randen
- Contracten voor zes jaar, gekoppeld aan termijn GLB
- Vergoeding is een onkostenvergoeding gebaseerd op gedeelde inkomsten

Wat is er nodig om ANLb nog meer in te zetten als biodiversiteitsversneller?

Korte termijn: meer budget voor ANLb betekent meer boeren en meer biodiversiteit

- Behoud en vergroot draagvlak van de boeren
- Los probleem budget tekort huidige doelen ANLb in NSP op
- Zorg voor samenhang in NSP zodat ANLb weer meer gaat werken
- Werk als uitvoering en beleid meer samen – we hebben elkaar nodig!

En meer groen blauwe diensten op lange termijn NIET duur maar relatief GOEDKOOP! Denk aan maatschappelijke kosten en onrust, aan milieukosten, aan EU boetes, aan politieke onrust, etc. als je dit pad NIET op gaat. Alles is relatief!

Langere termijn: ANLb ook rol in extensivering?

- Werk een ANLb 3.0 uit met langere beheercontracten, toeslagen als je meer dan #% aan ANLb in je bedrijf doet, kijk wat kan om van onkostenvergoeding naar beloning te gaan, etc.
- Maak stapelen van belonen door overheid en markt echt mogelijk (KPIs)
- Moet wel binnen 1-2 jaren!